Әрбір оқушы мектепте оқып жүргенде қандай-да бір пәнді игеру барысында көптеген жаңа нәрселерге үйреніп, білімін кеңейтіп, ой-санасын жетілдіреді. Сонымен қатар әр тарау аяғына жеткенде оқушылар бірқатар сынақтарды тапсырады. Олар: Бөлім Бойынша Жиынтық бағалау(БЖБ) және Тоқсан Бойынша Жиынтық бағалау(ТЖБ). Бұл жұмыстар барынша оқушының білімін анықтап, білгенін сынап, сондай-ақ сәл тұстарын жетілдіруге өзінің септігін тигізеді. Дегенмен бұның бәрі оқушының өзіне де, оның талпынысына және қызығушылығы секілді басқа да факторларға тәуелді.

Енді сынақтардың ең жауапты және ауқымдылығы жағынан да ең үлкені бұл-МЭСК. НЗМ оқушылары аталмыш емтиханды алғаш рет 10-сыныпта тапсырады. Әрине, бұл оқушыларға және мұғалімдерге де үлкен жауапкершілік артатын уақыт. Себебі, оқушы алты пән бойынша емтихантапсырмақ, және ол нәтежиелер аттестаттағы бағаларға әсер етеді. Өз алдында, бұл оқушының сенімділігіне және қобалжуына септігін тигізіп, кері әсер етуі мүмкін. Кейбір жағдайларда, озат оқушылардың басым бөлігіне "жыл бойы кіл беске шығып, төрт шығып кетсе ше?!" деген ой маза бермей дайындыққа да әсер етеді. Басқа жағдайларда, оқушы бес не төрт шығуы үшін үнемі өзіне қажетті балын санап, керексіз ойларды толтырып, уақыттыда бекер өткізеді. Сол себепті, оқушының күткенінен төмен балл жинауы одан әрі ықтимал бола түседі. Сондықтан, емтихан алдында қорқыныш сезімін сейілту аса маңызды.

Ең алдымен, сіз оқушы болсаңыз өз-өзіңізді түсіну өте маңызды. Қандай болмасын сізге бұрын таныс емес, жаңа тақырыпты оқып таныса бастағанда немесе жаңа сфераға келгенде сіз көп нәрсені түсінбеуіңіз мүмкін және оның орын алатыны сөзсіз. Сізден мүмкін бірнеше қадам алда болуы адаммен салыстыру бұл жағдайда мүлдем орынды емес. Себебі, бұл нақты бір жарыс емес не жиын емес. Яғни, сіз ең алдымен өзіңізге ғана фокус жасап, жаңа нәрселерді үйренуге қорқынышсыз қадам басып, бір заттан бастауыңыз қажет.

Ауқымды емтиханда басты назар аудар қажет зат бұл – күнделікті сабақ. Егер сіз сабақ уақытында тақырыпты игеріп алмасаңыз және үнемі кейінге қалдыра беретін болсаңыз, өзіңізге қиындай түспек. Ауқымы үлкен ақпаратты басынан бастап аз уақыттың ішінде игеру өте қиын. Әсіресе, негізгі тақырыптар мен терминдерді білмесеңіз сізге одан сайын қиындай түседі. Сондықтан, күнделікті кесте бойынша болатын сабақтарға белсенді қатысқан жөн. Мысалы, сіз егер сабаққа араласып, тақырыпты уақытында түсініп алып, есеп шығарып жүрсеңіз, және емтиханға қосымша дайындалмай барсаңыз жақсы баға алуыңыз әбден мүмкін. Ал егер сабаққа мүлдем қатыспай, дайындықты емтихан жақындағанда ғана дайындалып бастасаңыз бар мағлұматты игеру аса қиынға түспек және төмен баға алып қалуыңыз ғажап емес. Бірақ бірігші нұсқадағыдай жасаудың қажеті жоқ, не болса да есеп шығарып жаттыққан жөн. Себебі, емтихан, сонымен қатар сіздің зейініңізбен қатар жылдамдығыңызды тексереді. Демек, есеп саны көп, ал уақыт азырақ болады. Сондай-ақ, есеп түрлерінің басым бөлігі келеді. Яғни, сіз келмейді-ау деген есебіңізге емтиханда тап болуыңыз аса ықтимал.

СӘТТІЛІК!

Ғылымды және технологияны кез-келген адам бірден түсініп кете алмайды. Оқып, зерделей берген сайын сұрақтар да көп туындайды. Және ол сұрақтарға нақты жауап табуда қиын. Оның үстіне, кейде әртүрлі адамдар әртүрлі жауап береді, және ғаламторда ол мүлде басқаша болуы мүмкін. Сондықтан, тек қана бұл жағдайда емес, сіз үнемі кітапқа, журналдарға, ресми сайттарға және мақалаларға жүгінсеңіз болады. Кез келген үақытта кітапханаға барып, ұнаған кітабыңызды алып, оқи берсеңіз болады. Уақыт өте келе күнделікті кітап оқып жаңа нәрселерге үйреніп, сіз тәжірбелі болып, кейінгі уақытта сізге енді жаңа нәрселерді үйрену өте оңай болады. Өз кезегінде, бұл да сізге емтиханға дайындалуға ықпал етіп, жақсы нәтежиеге алып келеді

Математикада кейбір жандар үшін, сұрақ әлде қайда көп болады. "Ол не үшін солай болады", "Неге бұл осындай", "бұл затты не үшін жасайды", "оның не қажеті бар", "маған ол неге керек".